

32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ Kapsamında Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmelere İlişkin Düzenlemeler

18-56 sayılı sirkülerimizde detaylarına yer verdiğimiz; Cumhurbaşkanlığınca yayımlanan 85 Sıra no'lu Karar ile; Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da bazı değişiklikler yapılarak, döviz bedel ile ve bedeli döviz endeksli olarak sözleşme yapma ve ödeme yükümlülüğü belirlemeye ilişkin sınırlamalar getirilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca 6 Ekim 2018 tarih 30557 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2018-32/51 Sayılı Tebliğ"de ise söz konusu düzenlemeye ilişkin usul ve esaslar ile istisnai hallere ilişkin ikincil düzenlemelere yer verilmiştir.

Tebliğ'de yapılan düzenlemeler ile;

- **Döviz cinsinden ve döviz endeksli olarak yapılabilecek ve yapılamayacak sözleşmeler belirlenmiştir.** Bu konuda Tebliğ'de belirlenen hususlara ekli tablomuzda detaylı olarak yer verilmektedir.

Öne çıkan döviz cinsinden bedel ile yapılabilecek istisnai durumlardan bazıları ise şu şekildedir:

- Taşıt dışında menkul satış ve kiralama işlemleri
- 32 sayılı Kararın 17 / 17A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama sözleşmeler
- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden ihaleler ve sözleşmelerin ifası kapsamında, yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdettiği gayrimenkul satışı, kiralaması ve iş sözleşmesi dışındaki sözleşmeler
- %50 ve üzerinde pay sahiplikleri yurtdışında yerleşik kişilere ait olan şirketlerin taraf olacağı iş ve hizmet sözleşmeleri
- Yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan şube, temsilcilik, ofis ve irtibat bürolarının taraf olacağı iş ve hizmet sözleşmeleri
- T.C. Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayanların taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri

Tebliğ'de yapılan diğer düzenlemeler ise ana başlıklarıyla;

- Sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri, döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayacak sözleşmelere ilişkin düzenlenecek **kıymetli evraklarda yer alan bedellerin de döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenemeyeceği**;
- Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere veya emtialara endekslenen sözleşmelerin, dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirileceği;
- Türkiye'de yerleşik kişilerin %50 ve üzeri pay sahipliklerinin bulunduğu yurtdışındaki şirketlerin Türkiye'de yerleşik olarak değerlendirileceği;
- Yürürlükte olan sözleşmeler için 30 gün içerisinde Türk Parası cinsinden bedel belirlenmesi gerektiğine ilişkin 32 sayılı Karar'ın geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği **13.09.2018 tarihinden önce akdedilmiş döviz bedelli veya dövize endeksli taşıt kiralama sözleşmelerinin bu madde hükmünden istisna olduğu ve yenilenmesine gerek olmayacağı; (bu tarihten sonra akdedilmiş ve akdedilecek sözleşmeler Türk Parası cinsinden düzenlenmelidir)**
- Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedellerin 32 Sayılı Karar'ın geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak yeniden belirlenmesinin zorunlu olduğu,
- Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerin Türk parası olarak yeniden belirlenmesi esnasında **mutabakata varılamaz ise; sözleşmede belirtilen döviz bedellerin 02.01.2018 tarihindeki TCMB efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası karşılığı üzerine, 02.01.2018 tarihinden yeniden belirleme tarihine kadarki aylık TÜFE değişim oranı uygulanarak belirleneceği**,
- Kira sözleşmeleri bedellerinin içinde bulunulan kira yılı bitiminde Türk parası olarak yeniden belirlenmesinde mutabakata varılamaması durumunda, yukarıda belirlenen usulün yeni kira yılı için belirlenecek Türk Parası bedelin hesaplanmasında da esas alınacağı ve mutabakatsızlığın devam etmesi durumunda bu uygulamanın bir sonraki kira yılına ilişkin Türk parası bedelin belirlenmesinde geçerli olacağı,
- Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmeler kapsamındaki tahsili yapılmış veya gecikmiş alacakların yeniden Türk parası karşılığının belirlenmesine gerek olmadığı

yönündedir.

Saygılarımızla,

Tebliğ Madde No	Sözleşmenin Konusu	Sözleşmenin Tarafları	Sözleşmenin Kapsamı	Sözleşme ve Ödeme Para Birimi
8-1	Gayrimenkul Alım - Satımı	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Serbest Bölgeler dahil yurtiçindeki konut ve çatılı işyeri dahil gayrimenkul alım satımı	Türk Parası
8-2	Gayrimenkul Kiralaması	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Serbest Bölgeler dahil yurtiçindeki konut ve çatılı işyeri dahil gayrimenkul kiralaması	Türk Parası
8-3	İş Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	yurtiçinde ifa edilecek iş sözleşmesi	Türk Parası
8-3	İş Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	yurtdışında ifa edilecek iş sözleşmesi	Döviz veya Türk Parası
8-4	Hizmet Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dahil hizmet sözleşmeleri	Türk Parası
8-4 (a)	Hizmet Sözleşmesi	T.C. Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayanların taraf olduğu	hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-4 (b)	Hizmet Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	ihracat, ihracat sayılan satış, transit ticaret ve döviz kazandırıcı işlemler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-4 (c)	Hizmet Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler	yurtdışında gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamındaki hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-4 (ç)	Hizmet Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Türkiye'de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye'de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-5	Eser Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Eser Sözleşmeleri	Türk Parası
8-5	Eser Sözleşmesi	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Gemi inşası, tamiri ve bakımına ilişkin eser sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-6	Taahhüt Alım - Satımı	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	İş makineleri dahil taşıt alım - satımı	Türk Parası
8-6	Menkul Alım - Satımı	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Taahhüt dışında menkul alım - satımı	Döviz veya Türk Parası
8-7	Taahhüt Kiralama	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	İş makineleri dahil taşıt kiralama	Türk Parası
8-7	Menkul Kiralama	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Taahhüt dışında menkul kiralama	Döviz veya Türk Parası
8-8	Yurt Dışında Üretilen Yazılımların Alımı - Satımı	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-8	Yurt Dışında Üretilen Donanımlara İlişkin Hizmetler	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen donanımlara ilişkin hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-8	Yurt Dışında Üretilen Yazılımlara İlişkin Lisans Sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında	Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin lisans sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası

Tebliğ Madde No	Sözleşmenin Konusu	Sözleşmenin Tarafları	Sözleşmenin Kapsamı	Sözleşme ve Ödeme Para Birimi
8-9	Finansal Kiralama	Türkiye'de yerleşik kişiler	Finansal Kiralama	Türk Parası
8-9	Finansal Kiralama	Türkiye'de yerleşik kişiler	4490 sayılı Kanun ve 491 sayılı KHK de değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun kapsamındaki gemilere ilişkin finansal kiralamalar	Döviz veya Türk Parası
8-10	Finansal Kiralama	Türkiye'de yerleşik kişiler	32 sayılı Kararın 17 / 17A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-11	İş Sözleşmesi	T.C. Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayanların taraf olduğu	İş Sözleşmesi	Döviz veya Türk Parası
8-12	Gayrimenkul satışı ve kiralaması dışındaki sözleşmeler	Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Şirketlerinin taraf olduğu	Gayrimenkul satışı ve kiralaması dışındaki sözleşmeler	Döviz veya Türk Parası
8-13	Gayrimenkul satışı, kiralaması ve iş sözleşmesi dışındaki sözleşmeler	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yüklenicileri	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden ihaleler ve sözleşmelerin ifası kapsamında yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdettiği sözleşmeler	Döviz veya Türk Parası
8-13	Gayrimenkul satışı, kiralaması ve iş sözleşmesi dışındaki sözleşmeler	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yüklenicileri	Milletlerarası andlaşmaların ifası kapsamında yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdettiği sözleşmeler	Döviz veya Türk Parası
8-14	Kamu finansmanı ve borç yönetimi kapsamındaki işlemler	Bankalar	4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirecek işlemler	Döviz veya Türk Parası
8-15	Sermaye Piyasası Araçları	Türkiye'de yerleşik kişiler	6362 sayılı SPK ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının oluşturulması, ihracı, alımı, satımı	Döviz veya Türk Parası
8-16	İş Sözleşmesi	Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, %50 ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler	İş sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-16	İş Sözleşmesi	Serbest Bölgelerde yer alan şirketler	Serbest bölgedeki faaliyetler kapsamında iş sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-16	Hizmet Sözleşmesi	Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, %50 ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler	Hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-16	Hizmet Sözleşmesi	Serbest Bölgelerde yer alan şirketler	Serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında hizmet sözleşmeleri	Döviz veya Türk Parası
8-17	Gayrimenkul satışı, kiralaması ve iş sözleşmesi dışındaki sözleşmeler	Türkiye'de yerleşik ticari havayolu işletmeleri, hava taşıma araçlarına teknik bakım hizmeti veren işletmeler, havalimanlarında yer hizmeti veren kuruluşlar; bu kuruluşların en az %50 hisse oranına sahip ortaklıkları	Gayrimenkul satışı, kiralaması ve iş sözleşmesi dışındaki sözleşmeler	Döviz veya Türk Parası

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığından:

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2008-32/34)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2018-32/51)**

MADDE 1 – 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’in mülga 8 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler

MADDE 8 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler; kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(2) Türkiye’de yerleşik kişiler; kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(3) Türkiye’de yerleşik kişiler; yurt dışında ifa edilecekler dışında kalan, kendi aralarında akdedecekleri, iş sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(4) Türkiye’de yerleşik kişiler; kendi aralarında akdedecekleri, aşağıda belirtilenler dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,

b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

c) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

ç) Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri.

(5) Türkiye’de yerleşik kişiler; kendi aralarında akdedecekleri, 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilerin inşası, tamiri ve bakımı dışında kalan eser sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(6) Türkiye’de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, iş makineleri dâhil taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(7) Türkiye’de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, iş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri dışında kalan, menkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(8) Türkiye’de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(9) 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(10) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmelerine ilişkin bedellerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür.

(11) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(12) Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(13) Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya dövize endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası andlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(14) Hazine ve Maliye Bakanlığının 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(15) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür.

(16) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(17) Türkiye’de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az %50 hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye’de yerleşik kişilerle döviz cinsinden veya dövize endeksli bedeller içeren gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri akdetmeleri mümkündür.

(18) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayan sözleşmeler kapsamında düzenlenecek kıymetli evraklarda yer alan bedellerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenmesi mümkün değildir.

(19) Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövize endekslenen sözleşmeler, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirilir.

(20) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile doğrudan ya da dolaylı olarak sahipliklerinde bulunan şirketler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında Türkiye’de yerleşik olarak değerlendirilir.

(21) Bu madde uyarınca akdedilecek sözleşmelerde istisna kapsamına alınan, ancak Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan sözleşmeler de anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(22) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan iş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(23) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedellerin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmesi zorunludur.

(24) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılamazsa; akdedilen sözleşmelerde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, söz konusu bedellerin 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 2/1/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği

tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilen konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmelerinde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller bu fıkranın ilk paragrafına göre iki yıllık süre için Türk parası olarak belirlenir. Ancak, Türk parası olarak belirlemenin yapıldığı kira yılının sonundan itibaren bir yıl geçerli olmak üzere; anılan paragraf uyarınca Türk parası olarak belirlenen kira bedeli, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, belirleme tarihinden belirlemenin yapıldığı kira yılının sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir. Bir sonraki kira yılı Türk parası cinsinden kira bedeli ise, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, önceki kira yılında geçerli olan kira bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir ve belirlenen Türk parası cinsinden kira bedeli bu fıkroda belirtilen iki yıllık sürenin sonuna kadar geçerli olur.

Bu fıkra hükmü, bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde tahsili yapılmış veya gecikmiş alacaklar için uygulanmaz.

(25) Bu maddede, istisna tanınan tarafların mutabakatıyla yeni yapılacak sözleşmelerin Türk parası cinsinden yapılmasını veya mevcut döviz cinsinden veya dövize endeksli sözleşmelerde yer alan bedellerin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi uyarınca Türk parası olarak yeniden kararlaştırılmasını talep etmesi durumunda sözleşmelerde yer alan bedeller Türk parası cinsinden kararlaştırılır.”

MADDE 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.